

# Motion till riksdagen

1987/88:Ub816

av Birgitta Rydle m. fl. (m)

om budgetfrågor inom utbildningsdepartementets område

---

## Inledning

I vår partimotion om utbildningspolitiken redovisas den inriktning vi vill ge ett reformprogram för grundskolan, gymnasieskolan och den högre utbildningen. De reformer vi föreslår syftar till att utveckla en utbildning där kunskapsinhämtande, färdighetsträning och respekt för den enskilde är självklara utgångspunkter.

En hög kvalitet skall känneteckna all utbildning. Såväl i skolan som i den högre utbildningen skall resurserna användas med syftet att främja en kunskapsutveckling som berikar den enskilde och som i ett större sammanhang utgör en fast grund för fortsatt utveckling av Sveriges välfärd.

Moderata samlingspartiets ekonomiska politik utgår från förutsättningen att samhället så litet som möjligt bör ingripa i enskilda människors liv. Var och en bör ha möjlighet att i största möjliga utsträckning efter egna prioriteringar välja hur man skall disponera sina resurser. Samhället skall åta sig ansvar för en grundtrygghet på olika områden men samhällsingenripandet bör begränsas till att omfatta denna grundnivå.

Med dessa utgångspunkter blir vår strävan att flytta besluten från politikerna och till den enskilde. Vi föreslår därför besparingar som gör det möjligt att sänka skatterna och minska den offentliga sektorn. En förutsättning för en sund ekonomisk politik är också att budgetunderskottet reduceras.

Våra besparingar har inom utbildningssektorn utformats så att de i första hand innebär minskningar på anslagsposter som avser administrativa delar av verksamheten.

Vidare läggs förslag om vissa förstärkningar och omfördelningar som syftar till att öka det lokala inflytandet över resurserna.

Bland besparingarna kan urskiljas följande huvudgrupper:

1. *Minskad administration och byråkrati.* Bl. a. föreslås vissa anslagsminskningar för skolöverstyrelsen och länskolnämnderna samt på anslaget till statens institut för läromedelsinformation.

2. *Avskaffade bidrag.* Bland de bidrag som föreslår avskaffade är bidragen till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet.

3. *Ingen statlig uppgift.* Bidraget för utveckling av samlad skoldag föreslås avskaffat eftersom det bör vara en kommunal uppgift att svara för skoldagens utformning.

Vi anser att statsbidragen skall vara så utformade att de ger kommunerna stor möjlighet att själva bestämma hur verksamheten skall utformas utan tvingande regler.

I vår utbildningsmotion har vi föreslagit en övergång till ett elevrelaterat bidragssystem för skolan. En sådan fördelning av bidragen leder bl. a. till att kommunerna bättre kan överblicka hur stora statsbidrag man får vilket i sin tur medverkar till en bättre planering och ett bättre resursutnyttjande i skolan.

I budgetpropositionen aviserar regeringen en skolpolitisk proposition med anledning av betänkande från den s. k. styrningsberedningen. Vi anser att de riktlinjer som bör gälla för den fortsatta reformeringen av skolans styr- och anslagssystem skall utformas utifrån följande principer:

- Bidragssystemet skall vara administrativt enkelt och lätt att överblicka.
- Gränserna mellan vad som skall vara statens respektive kommunernas ansvar skall vara tydliga.
- Administration och byråkrati skall minimeras så att resurserna i första hand används för den direkta utbildningen.

I avvaktan på en omläggning av statsbidragen föreslår vi omdisponeringar som bl. a. ger en resursförstärkning till grundskolans mellanstadium med 120 miljoner kronor.

De anslagsökningar och besparingar som vi redovisar i denna motion uppgår till 622 miljoner kronor.

I det följande redovisar vi de budgetmässiga förändringar vi förordar i förhållande till regeringens förslag.

### **Skolöverstyrelsen**

Från anslaget utgår medel till *löntagarorganisationerna* dels för deras verksamhet med *skolinformatörer*, dels för information om utbildning och rekrytering av handledare för elever på arbetsplatserna.

Vi anser att löntagarorganisationerna bör kunna bedriva denna verksamhet i önskad omfattning utan specialdestinerade anslag. Vi föreslår att anslagsposten slopas, vilket innebär en minskning med 3 444 000 kronor.

### **Länsskolnämnderna**

Vi räknar med en fortsatt rationalisering av de administrativa uppgifterna och beräknar därför en besparing på anslaget med 3 miljoner kronor.

### **Stöd för utveckling av skolväsendet**

Utvecklingsstödet består av medel för *länsskolnämndernas verksamhet för främjande av lokalt utvecklingsarbete* samt bidrag till *kommunernas lokala skolutveckling*, till *försöks- och utvecklingsarbetet inom gymnasieskolan* samt till *länsskolnämndernas medverkan skolledarutbildningen*.

Erfarenheten visar att det regionala stödet till skolutveckling inte har givit det resultat som avsågs när bidraget infördes. Vi föreslår därför att detta bidrag avskaffas. Anslaget föreslås minskat med 15 miljoner kronor.

### **Statens institut för läromedel (SIL)**

Vi anser att verksamheten vid statens institut för läromedelsinformation kan begränsas till insatser som avser stöd för utveckling av läromedel för handikappa-

de och för vissa mindre grupper där marknaden inte kan tillgodose efterfrågan. Vi föreslår att anslaget till SIL reduceras med 10 miljoner kronor.

Vi föreslår vidare att de båda anslagen B5. Utvecklingsinsatser på läromedelsområdet m. m. och B6. Stöd för produktion av läromedel slås samman till ett anslag benämnt "Stöd för utveckling och produktion av läromedel. Besparingen på anslaget B4. bör kunna fördelas mellan detta anslag och det av oss nu föreslagna anslaget "Stöd för utveckling och produktion av läromedel".

### **Forskning och centralt utvecklingsarbete inom skolväsendet**

Statens stöd till forskning bör i största möjliga utsträckning vara fritt från statlig styrning. Det är en styrka för hela samhället att universiteten kan fullgöra sin kritiska funktion. Vi har mot denna bakgrund tidigare föreslagit att de medel som fördelas via s. k. sektorsorgan, dvs. departement och myndigheter, förs direkt till fakultetsanslagen.

Till anslaget B7. anvisar regeringen 30,7 miljoner kronor. Av dessa medel används ca hälften till *forskning* om förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Vi anser att sådan forskning skulle gynnas av att resurserna för den på inomvetenskapliga grunder bedrivna samhällsvetenskapliga forskningen ökas. Vi föreslår därför att 5 miljoner kronor överförs från anslaget B7. till anslaget D19. Samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m.

Under anslaget föreslås 6 miljoner kronor utgå för det fortsatta kursplanearbetet på central nivå med anledning av de aviserade programmen om försöksverksamhet och utvecklingsarbete rörande de yrkesinriktade linjerna. Denna typ av utvecklingsarbete är enligt vår mening en del i de uppgifter skolöverstyrelsen har i uppgift att utföra. Särskilda medel bör ej anvisas för verksamheter som ingår i verkets normala uppgifter. Vi föreslår en minskning av anslaget med 6 miljoner kronor.

### **Fortbildning**

Regeringen har som en av de stora nyheterna i år uppgivit att utbildningen tillhör ett av de särskilt prioriterade områdena i budgeten och att 50 miljoner kronor skall anvisas för detta under vart och ett av de kommande tio åren. Eftersom inga kostnader uppkommer för budgetåret 1988/89 med anledning av regeringens planer för fortbildning av lärarna anvisas i år endast 1,8 miljoner kronor avsedda för central och regional planering rörande den aviserade omläggningen av fortbildningen.

Vi anser att det beslut om en ny lärarutbildning som riksdagen tog våren 1985 inte kan leda till de förstärkningar av lärarutbildningen som är nödvändiga. Vi har i vår partimotion om grundskollärarutbildningen föreslagit att beslutet om en förändring av lärarutbildningen rivs upp. I konsekvens med detta anser vi heller inte att den aviserade fortbildningen av lärare bör genomföras.

Vi föreslår att anslaget minskas med 1,8 miljoner kronor.

### **Särskilda insatser inom skolområdet**

I detta anslag har sammanförts medel avseende åtgärder för elever med handikapp, särskild undervisning samt medel för särskilda åtgärder i grundskolan och

gymnasieskolan. Vi anser att en mindre del av resurserna för stöd av handikappade elever bör fördelas av länskolnämnden efter kommunernas skiftande behov.

I övrigt bör kommunerna själva disponera resurserna för de insatser man lokalt finner mest angelägna. Vi föreslår således att 290 miljoner kronor av anslaget överförs till den undervisningsbundna delen av förstärkningsresursen under anslagsposten B12, samt att 120 miljoner kronor därvid skall avse insatser på grundskolans mellanstadium.

Under flera år har vi föreslagit att länskolnämndens betydelse vid fördelning av statliga resurser skall tonas ner. Vidare har vi föreslagit att ett nytt anslag inrättas avseende åtgärder för de handikappades speciella behov.

Vi upprepar detta förslag i år och föreslår att anslaget B11 benämns "Regionala åtgärder för elever med handikapp". Det skall användas till berörda länskolnämnders insatser för barn och ungdomar med olika former av handikapp inom det allmänna skolväsendet. Vi beräknar 20 miljoner kronor för detta anslag.

Vi föreslår att 2,3 miljoner kronor av anslaget överföres till anslaget B13. Bidrag till svensk undervisning i utlandet m. m.

### **Bidrag till driften av grundskolor m. m.**

Tillsammans med den ovan nämnda överföringen från anslaget B11, får skolorna en förstärkning av resurserna för direkt undervisning med sammanlagt 290 miljoner kronor vilket enligt vår mening bör leda till en höjd kvalitet i undervisningen. Av dessa 290 miljoner avsätts 120 miljoner kronor för insatser på mellanstadiet.

Vi har i vår utbildningspolitiska motion redovisat som vår uppfattning att kommunerna själva bör avgöra om de resurser som ställs till förfogande skall användas för en minskning av klassernas storlek eller om man bör vidta andra åtgärder.

Ett viktigt syfte med införandet av den *samlade skoldagen* var att kommunerna skulle få möjlighet att samordna olika kommunala resurser för barn och ungdom. En sådan samordning borde ha bidragit till att kommunerna totalt sett hade fått lägre kostnader. Den effekten har i de flesta fall uteblivit. I själva verket har kostnaderna ökat.

Därtill kan konstateras att den samlade skoldagen inte lett till den möjlighet till för eleverna berikande verksamheter som SIA-utredningen avsåg. Stimulansbidraget för utvecklingsarbete rörande den icke timplanebundna delen av skoldagen uppgår i regeringens förslag till 25 miljoner kronor.

Vi föreslår att anslaget avskaffas. Besparingen uppgår till 25 miljoner kronor.

Vi föreslår vissa förändringar av formerna för undervisning i *hemspråk*. Dels att undervisningen effektiviseras, dels mer restriktiva regler för rätten till hemspråksundervisningen.

För barn som kommer till Sverige i tidig ålder eller är födda här förordar vi att hemspråksundervisningen koncentreras till förskole-, låg- och mellanstadietiden. För invandrabarn som kommer hit i senare åldrar får hemspråksundervisningen anpassas efter de individuella behoven.

Vi noterar med tillfredsställelse att regeringen nu anammat vårt förslag att hemspråksundervisning bör kunna förläggas till tid utanför det ordinarie schemat. Det ger möjlighet att samla barn från flera skolor till större och mer

homogena grupper, vilket ur pedagogisk synvinkel är fördelaktigt.

En översyn av reglerna för hemspråksundervisning och en förändrad organisation bör kunna ge en besparing på 80 miljoner kronor. Av praktiska skäl är det emellertid inte möjligt att åstadkomma den fulla besparingseffekten redan budgetåret 1988/89. Det av regeringen föreslagna anslaget för hemspråksundervisning och stödundervisning i svenska bör för det kommande budgetåret minska med 40 miljoner kronor.

Det sammanlagda resultatet av de förändringar vi här har redovisat innebär att 225 miljoner kronor skall tillföras anslaget utöver regeringens förslag.

#### **Bidrag tills svensk undervisning i utlandet m. m.**

Vi föreslår detta anslag tillföres 2,3 miljoner kronor, utöver vad som regeringen föreslagit vilket innebär en ökning till den nivå skolöverstyrelsen har i sin anslagsframställning. Beloppet överförs från anslaget B11. Särskilda insatser inom skolområdet.

#### **Bidrag till driften av fristående skolor på gymnasial nivå**

Vi har i en partimotion om elevers och föräldrars rätt till val av skola redogjort för vår syn på värdet av fristående skolor. Nuvarande statsbidragssystem bör ändras. Det är inte det allmänna som skall avgöra om en skola har något att ge eleverna eller inte.

Vi anser att medel även i framtiden skall avsättas för bidrag till Göteborgs Högre Samskola och till Sigrid Rudebecks gymnasium i Göteborg.

#### **Bidrag till utrustning för gymnasieskolan m. m.**

Vi anser att det skall vara ett kommunalt åtagande att förse gymnasieskolan med den utrustning som krävs för att bedriva en modern undervisning av hög kvalitet. Vi vill i detta hänseende jämställa gymnasieskolan med grundskolan och föreslår i konsekvens härmed att anslaget avvecklas. Vårt förslag innebär en besparing på 11 2,6 miljoner kronor.

#### **Bidrag till kommunal utbildning för vuxna**

Undervisningen i ungdomsskolan bör så långt som möjligt undgå besparingar. En omdisponering av resurserna för vuxenutbildningen blir därmed oundviklig om den nödvändiga sammanlagda besparingseffekten skall uppnås.

Av rättviseskäl anser vi det självklart att grundutbildning för vuxna (grundvux) och möjligheten för alla att skaffa sig grundskolekompetens bör prioriteras inom den kommunala vuxenutbildningen.

Förändringar inom arbetslivet innebär ökade krav på utbildning. Komvux uppgift att ge kompetensgivande utbildning kommer därmed att öka.

Mot denna bakgrund föreslår vi jämfört med tidigare år en mindre besparing på detta anslag. Däremot finns enligt vår mening möjlighet att åstadkomma besparingar genom en samordning av de olika vuxenutbildningsanordnarnas insatser. Vi föreslår att anslaget ligger kvar på samma nivå som innevarande budgetår och gör därmed en besparing på anslaget till komvux med 40 miljoner kronor.

Studieförbundens verksamhet ingår i vuxenutbildningen. Vi nödgas därför göra omprioriteringar även på detta område. Samtidigt vill vi erinra om att mer än hälften av de besparingar vi sammanlagt gör på statens budget enligt vårt förslag skall användas till skattesänkningar. Med mer pengar kvar efter skatt kan den enskildes själv bestämma vad han eller hon vill lägga sina pengar på.

Våra förslag till besparingar görs på ett sådant sätt att statens styrning av studieförbundens verksamhet minskas och studieförbunden får jämförbara villkor att arbeta under.

Riksdagen styr indirekt studieförbundens utbud av studiecirklar genom att *tilläggsbidrag* utgår förutom till studiecirklar i glesbygd samt cirklar med handikappade deltagare även för studiecirklar i samhällsinriktade ämnen, svenska och matematik. Vi anser denna styrning av folkbildningsarbetet vara felaktig. Vi föreslår därför att samtliga tilläggsbidrag dras in utom de som berör cirklar med handikappade deltagare eller de som bedrivs i glesbygd.

Studieförbunden har idag möjlighet att arrangera studiecirklar där varje sammankomst innehåller fyra studietimmar. Denna möjlighet är emellertid begränsad genom att inte alla sammankomster i en enskild studiecirkel får ha denna längd. En sådan begänsning fyller ingen funktion. I stället förhindras en ur pedagogisk synvinkel ändamålsenlig organisation av vissa verksamheter. Vi föreslår att studieförbunden får rätt att organisera studiecirkelsammanskomster om fyra timmar så länge verksamheten rymms inom den ekonomiska totalram som riksdagen beslutar.

Till anslagsposten *Bidrag till studiecirklar* föreslås en ökning med 57,1 miljoner kronor i och med att antalet bidragstimmar samt det högre schablonbidraget ökas. Vi föreslår att anslagsposten hålls oförändrad och gör en besparing på motsvarande belopp.

Utöver detta föreslår vi att det nya tilläggsbidraget om 40 kronor per timme som organiseras inom ramen för en fri resursanvändning inte beviljas. Den sammanlagda besparingen i den del som avser cirkelverksamheten uppgår därmed sammanlagt till 59 822 000 kronor.

Bidraget till *kulturverksamhet* bör minskas med 32 miljoner kronor dvs. minskas från regeringens föreslagna 107 406 000 kronor till 75 406 000 kronor.

Statsbidraget till *kursplanebundna universitetscirklar* är avskaffat sedan den 1 juli 1983. Dessa studiecirklar fungerade på ett utmärkt sätt som spridare av akademisk bildning och utbildning. Ledare för dessa cirklar var oftast lärare anställda vid universitetet och högskolor. Vi föreslår att kursplanebundna universitetscirklar återigen skall bli bidragsberättigade och att studieförbunden erhåller ett i förhållande till övrig cirkelverksamhet förhöjt bidrag för denna verksamhet.

Sammanlagt föreslår vi att anslaget jämfört med regeringens förslag minskas med 91 822 000 kronor.

Regeringen föreslår att 70 miljoner kronor av medel vuxenutbildningsavgiften skall användas för att delvis finansiera anslaget C4. Bidrag till studieförbunden m. m. Vi yrkar att ytterligare 233 146 000 kronor av dessa medel används på samma sätt. Dessa medel bör tas dels från anslaget C7. Bidrag till viss central kursverksamhet, 38 246 000 kronor, dels från anslaget E5. Vuxenstudiestöd

m. m., 192 500 000 kronor, samt dels anslaget E6. Timersättning vid vissa vuxenutbildningar, 2 400 000 kronor.

Mot. 1987/88  
Ub816

### **Bidrag till viss central kursverksamhet**

Från anslaget finansieras vissa organisationers, bl. a. löntagarorganisationernas, centrala kursverksamhet. Vi anser att organisationerna själva bör svara för sina kostnader. Anslaget bör därför avvecklas.

Regeringen föreslår att 38 246 000 kronor anvisas till denna kursverksamhet. Medlen finansieras via vuxenutbildningsavgiften. Vi överför dessa medel till anslaget C4. Bidrag till studieförbunden m. m.

### **Högskola och forskning**

Våra universitet och högskolor skall vara fria centra där kunskap vidmakthålls och ny kunskap erövrar. Att högskolorna i reell mening tillåts förfoga över och planera för sina resurser är en förutsättning för att kreativitet, nytänkande och dynamik skall ges det utrymme som krävs för att upprätthålla hög kvalitet inom grundutbildning, forskarutbildning och forskning. Det är också väsentligt att högskolan har så stora egna obundna basresurser att de kan låta de inomvetenskapliga bedömningarna råda över verksamheten. Vi har i vår partimotion ang. utbildningspolitiken föreslagit förändringar som syftar till att högskolorna skall ha större möjligheter att disponera sina resurser.

### **Vissa särskilda utgifter inom högskolan**

Under anslaget beräknas bl. a. medel för internationalisering. Vi föreslår en uppräknig av anslaget med 769 000 kronor till sammanlagt 5 miljoner kronor.

### **Utbildning för tekniska yrken**

För förstärkning av basresurserna inom civilingenjörsutbildningen föreslår vi liksom UHÄ en uppräknig med 2 miljoner kronor.

### **Lokala och individuella linjer samt fristående kurser**

Vi har tidigare framfört som vår uppfattning att det är särskilt viktigt att öka per capita-resurserna för fristående kurser inom de förutvarande samhällsvetenskapliga och humanistiska områdena.

För att förbättra möjligheterna till ämnesstudier föreslår vi en ökning av anslaget till fristående kurser utöver regeringens förslag med 5 miljoner kronor.

### **Samhällsvetenskaplig fakultet**

Under anslaget B7. Forskning och centralt utvecklingsarbete inom skolväsendet har vi föreslagit att 5 miljoner kronor överförs till de samhällsvetenskapliga fakulteterna. I förhållande till regeringens förslag ökar vi således detta anslag med 5 miljoner kronor.

CSN föreslår utökad möjligheter att få studiebidrag för gymnasiala studier utomlands. För nästa budgetår beräknas utgiften härför till 15 miljoner kronor. Regeringen avisar detta förslag. Vi vill för vår del tillstyrka bifall till CSN:s framställan.

**Vuxenstudiestöd m. m.**

Regeringen föreslår att 781,5 miljoner kronor anslås till *särskilt vuxenstudiestöd* vilket i förhållande till förra året är en ökning med 97,4 miljoner kronor.

Vi föreslår en mindre ökning av anslaget till 700 miljoner kronor och gör därmed en besparing på 81,5 miljoner kronor. Med den av CSN framräknade årskostnaden skulle det innebära ett något större antal årsstudiestöd än genomsnittet för senare år.

Vad gäller *korttidsstudiestödet* tillstyrker vi totalt 152 miljoner kronor. Bidraget per timme bör behållas vid 44 kronor.

För *uppsökande verksamhet på arbetsplatser* samt för *planering av uppsökande verksamhet* föreslår regeringen sammanlagt 51 miljoner kronor. Då denna verksamhet nu pågått under en relativt sett lång tid, föreslår vi att anslaget avvecklas. Vi gör därmed en besparing på motsvarande summa.

Tillsammans taget föreslår vi på anslaget E5. besparingar på 192,5 miljoner kronor. Vuxenutbildningsavgiften bör i motsvarande mån föras till anslaget C4. Bidrag till studieförbunden.

**Timersättning vid vissa vuxenutbildningar**

Regeringen föreslår att det högre beloppet i *timersättningen* höjs från nuvarande 44 till 46 kronor. Vi förordar samma nivå som föregående år och beräknar därför en besparing på anslaget med 2,4 miljoner kronor.

De medel av vuxenutbildningsavgiften som därmed inte behöver utnyttjas till detta anslag bör föras till anslaget C4. Bidrag till studieförbunden.

**Kulturellt utbyte med utlandet**

I vår partimotion om utbildningspolitiken har vi föreslagit flera åtgärder för att öka möjligheterna till internationellt utbyte för studerande och forskare. Vi föreslår också en uppräkning av anslaget som avser bidrag till högskoleföreträdare i internationella organisationer med 250 000 kronor till 500 000 kronor.

**Hemställan**

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ett nytt elevbaserat statsbidragssystem för grundskolan,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om riktlinjer för den fortsatta grundskolans styr- och anslagssystem,
3. att riksdagen beslutar att avskaffa det statliga bidraget till löntagargenorganisationernas verksamhet med skolinformation,



4. att riksdagen beslutar att till B1. Skolöverstyrelsen för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag av 130 167 000 kronor,
5. att riksdagen beslutar att till B2. Länskolnämnderna för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag av 144 986 000 kronor,
6. att riksdagen beslutar att avskaffa bidraget till kommunernas skolutveckling samt att till B3. Länskolnämndernas utvecklingsstöd för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag av 34 188 000 kronor,
7. att riksdagen beslutar att till B4. Statens institut för läromedel för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag av 10 225 000 kronor,
8. att riksdagen beslutar att de två anslagen, B5. och B6. sammanslås till ett anslag benämnt Stöd för utveckling och produktion av läromedel m. m. samt att till detta ändamål för budgetåret 1988/89 anvisas ett reservationsanslag av 14 703 000 kronor,
9. att riksdagen beslutar att från anslaget B7 till D19. Samhällsvetenskapliga fakulteter m. m. överföra 5 miljoner kronor,
10. att riksdagen avslår förslaget att 6 miljoner kronor anvisas för kursplanearbete m. m. samt att för budgetåret 1988/89 för anslaget B7. Forskning och centralt utvecklingsarbete inom skolväsendet anvisa ett reservationsanslag av 19 755 000 kronor,
11. att riksdagen till B8. Fortbildning m. m. för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 64 856 000 kronor,
12. att riksdagen beslutar att från det av regeringen föreslagna anslaget B11. Särskilda insatser inom skolområdet till anslaget B12. Bidrag till driften av grundskolor m. m. överföra 290 000 000 kronor till den undervisningsbundna delen av förstärkningsresursen,
13. att riksdagen beslutar att till anslaget B13. Bidrag till svensk undervisning i utlandet m. m. överföra 2 300 000 kronor,
14. att riksdagen beslutar att ändra benämningen på anslaget B11. till Regionala åtgärder för elever med handikapp samt för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 000 kronor,
15. att riksdagen beslutar att 120 miljoner kronor av de till förstärkningsresursen överförda medlen skall avse insatser på grundskolans mellanstadium,
16. att riksdagen avslår förslaget att under anslaget B12. anvisa 25 miljoner kronor avseende utvecklingsarbete rörande den icke timplanebundna delen av skoldagen,
17. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om hemspråksundervisningen,
18. att riksdagen under anslaget B12. till hemspråksundervisning för budgetåret 1988/89 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 40 000 000 kronor sänkt anslag,
19. att riksdagen till B12. Bidrag till driften av grundskolor m. m. för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 16 230 400 000 kronor,
20. att riksdagen till B13. Bidrag till svensk undervisning i utlandet m. m. för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 44 549 000 kronor,

21. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bidrag till Göteborgs Högre Samskola och Sigrید Rudebecks gymnasium i Göteborg,

22. att riksdagen beslutar att avskaffa anslaget B22. Bidrag till utrustning för gymnasieskolan m. m.,

23. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående kommunal utbildning för vuxna samt beslutar att till C1. Bidrag till kommunal utbildning för vuxna för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag av 1 061 807 000 kronor,

24. att riksdagen beslutar att under anslaget C4. avskaffa tilläggsbidrag till studiecirkel i samhällsinriktade ämnen, matematik och svenska,

25. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om studiecirkelsammanskomsternas längd,

26. att riksdagen avslår förslaget om inrättande av ett nytt tilläggsbidrag om 40 kronor,

27. att riksdagen avslår föreslagna höjningar under anslaget C4. i de delar som avser skolöverstyrelsens ansvarsområde och anvisar ett i förhållande till regeringens förslag 59 822 000 kronor lägre belopp,

28. att riksdagen under anslaget C4. anslagsposten för Bidrag till kulturverksamhet för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 75 406 000 kronor,

29. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kursplanebundna universitetscirkel,

30. att riksdagen godkänner att ytterligare 233 146 000 kronor av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften för budgetåret 1988/89 används för att delvis finansiera anslaget C4. Bidrag till studieförbunden,

31. att riksdagen till C4. Bidrag till studieförbunden m. m. för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 949 544 000 kronor,

32. att riksdagen beslutar att avskaffa anslaget C7. Bidrag till viss central kursverksamhet och därmed även avslår regeringens förslag att 38 246 000 kronor av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften för budgetåret 1988/89 används att finansiera detta anslag,

33. att riksdagen till D7. Vissa särskilda utgifter inom högskolan m. m. för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 13 911 000 kronor,

34. att riksdagen till D8. Utbildning för tekniska yrken för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 929 503 000 kronor,

35. att riksdagen till D13. Lokala och individuella linjer samt fristående kurser för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 491 320 000 kronor,

36. att riksdagen beslutar att till D19. Samhällsvetenskaplig fakultet tillföra anslaget 5 000 000 kronor från anslaget B7. Forskning och centralt utvecklingsarbete inom skolväsendet,

[att riksdagen beslutar att studiebidrag för studier utomlands skall

utgå i enlighet med CSN:s förslag,<sup>1</sup>)

[att riksdagen beslutar att tillföra anslaget E3. Studiehjälp för ändamålet utlandsstudier 15 000 000 kronor,<sup>1</sup>)

[att riksdagen beslutar att de särskilda anslagsposterna under anslaget E5. Vuxenstudiestöd, Uppsökande verksamhet på arbetsplatser samt Planering av uppsökande verksamhet och utbildning av studieorganisationsörer avskaffas,<sup>1</sup>)

[att riksdagen under anslaget E5. till särskilt vuxenstudiestöd för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 700 000 000 kronor,<sup>1</sup>)

[att riksdagen under anslaget E5. till korttidsstudiestöd för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 152 000 000 kronor,<sup>1</sup>)

[att riksdagen godkänner att 917 000 000 kronor av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften för budgetåret 1988/89 används för att finansiera anslaget E5. Vuxenstudiestöd m. m.,<sup>1</sup>)

[att riksdagen till E5. Vuxenstudiestöd m. m. för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 917 000 000 kronor,<sup>1</sup>)

[att riksdagen godkänner att 35 700 000 kronor av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften för budgetåret 1988/89 används för att finansiera anslaget E6. Timersättning vid vissa vuxenutbildningar,<sup>1</sup>)

[att riksdagen till E6. Timersättning vid vissa vuxenutbildningar för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 136 570 000 kronor,<sup>1</sup>)

[att riksdagen beslutar att under anslaget H1. Kulturellt utbyte med utlandet för anslagsposten Bidrag avseende högskoleföreträdare i internationella organisationer för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.<sup>2</sup>)

Stockholm den 26 januari 1988

*Birgitta Rydle (m)*

*Göran Allmér (m)*

*Birger Hagård (m)*

*Hans Dau (m)*

*Anders G Högmark (m)*

*Rune Rydén (m)*

*Ingela Gardner (m)*

*Lars Ahlmark (m)*

*Ann-Cathrine Haglund (m)*

*Hans Nyhage (m)*

*Elisabeth Fleetwood (m)*

<sup>1</sup> 1987/88: S421

<sup>2</sup> 1987/88: Kr329